

KUTSESTANDARD

Optometrist, tase 6

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Optometrist, tase 6	6

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus Optometristi töö on nägemise korrigeerimiseks sobivate optikatoodete (prillid, kontaktläätsed, filterprillid jne) soovitamise ja sobitamise, nägemisteravuse korrigeerimise, silma üldseisundi hindamise, elanikkonna nõustamine nägemistervisega seotud küsimustes. Optometrist töötab meeskonnas iseseisvalt. Optometrist töötab põhiliselt siseruumides, mis on varustatud tööks vajalike seadmete ja tarvikutega. Töö on vaimselt ja emotsionaalselt pingeline ning füüsilise koormuse jaotumise poolest ebaühtlane. Optometristi peamisteks töövahenditeks on nägemisteravuse uurimise ja korrigeerimise seadmed ning vahendid, prillide valmistamise ja sobitamise seadmed ning vahendid ja infotehnoloogilised seadmed.
A.2 Tööosad A.2.1 Nägemisteravuse uurimine A.2.2 Kontaktläätsede määramine ja sobitamine A.2.3 Prillide sobitamine A.2.4 Prillide valmistamine A.2.5 Juhendamine ja nõustamine
A.3 Kutsealane ettevalmistus Optometristil on erialane kõrgharidus.
A.4 Enamlevinud ametinimetused Optometrist.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur Selle kutse taotlemisel tuleb tõendada kõik kompetentsid.
B.2 Optometrist, tase 6 üldoskused 1. Kasutab oma töös eesti keelt tasemel B2 ning vähemalt ühte võõrkeelt osaoskuste „Mõistmine“ ja „Rääkimine“ osas tasemel B1 (lisa 1 „Keelte oskustasemetes kirjeldused“). 2. Valdab erialast terminoloogiat (ka enimlevinud võõrkeeltes sh ladina keeles). 3. Kasutab digcomp'i (lisa 2) enesehindamiskaala infotöötlemise, kommunikatsiooni ja ohutuse osaoskusi vastavalt iseseisva kasutaja tasemele ning sisuloome ja probleemilahenduse osaoskusi vastavalt algtasemel kasutaja tasemele. 4. Lähtub oma töös eetilistest tõekspidamistest; järgib konfidentsiaalsusnõudeid. 5. Lähtub oma töös tööohutus- ja töötervishoiunõuetest.

6. Kasutab materjale ning vahendeid säästlikult ja efektiivselt, käitub keskkonda säästvalt.
7. Annab vajadusel esmaabi.
8. Arvestab oma töös klienditeeninduse põhimõtteid; kasutab erinevaid müügistrateegiaid; järgib klienditeeninduse head tava.
9. Tugineb kutseala vajaduste piires teadmistele mikrobioloogiast, farmakoloogiast, biokeemiast, histoloogiast ja füüsikast

B.3 Kompetentsid	
B.3.1 Nägemisteravuse uurimine	EKR tase 6
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kogub kliendi isikuandmeid küsitlemise teel ja kannab saadud andmed klientide andmebaasi; selgitab välja kliendi külastuse eesmärgi; vaatleb ja hindab kliendi üldtervislikku seisundit (peaasend, näo sümmeetria, nahavärvus jne); esitab kliendile täpsustavaid küsimusi kliendi anamneesi koostamiseks. 2. Vaatleb ja hindab silma nähtavate osade seisukorda pilulambiga. 3. Kasutab erinevaid silmade mootorikat ja akommodatsiooni mõõtvaid teste ja nende läbiviimiseks kasutatavaid töövahendeid; hindab saadud testide tulemusi objektiivselt. 4. Kasutab vaba visuse hindamise teste ja töövahendeid, määramaks monokulaarset ja binokulaarset korrigeerimata nägemisteravust. 5. Viib läbi objektiivse nägemisuuringu, kasutades selleks ettenähtud töövahendeid. 6. Viib läbi subjektiivse nägemisuuringu, kasutades selleks ettenähtud töövahendeid. 7. Analüüsib saadud uuringute tulemusi ning väljastab prilliretsepti või suunab kliendi täiendavatele uuringutele. 8. Dokumenteerib kõik nägemisteravuse uurimisel saadud tulemused läbi kogu protsessi. 	
B.3.2 Kontaktläätsede määramine ja sobitamine	EKR tase 6
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Selgitab välja kliendi kontaktläätsede kandmise eesmärgid ning vajadused, arvestades nägemisteravuse uuringu tulemustega. 2. Käsitseb manuaalset ja/või automaatset keratomeetrit; hindab saadud tulemuste põhjal silma sarvkesta erinevaid parameetreid. 3. Määrab kontaktläätsede parameetrid, tuginedes keratomeetria ja subjektiivse nägemisuuringu tulemustele. 4. Analüüsib pilulambi abil silmade erinevate osade seisukorda; kasutab vajadusel sarvkesta ja pisarakile seisundi hindamiseks fluorestsiiini. 5. Hindab saadud tulemusi ja vajadusel suunab kliendi täiendavatele uuringutele. 6. Soovitab kliendile sobiliku läätsetüübi, arvestades kontaktläätsede tüüpe ja omadusi; õpetab kliendile kontaktläätsede silma paigaldamist ja silmast eemaldamist; vajadusel paigaldab esmased läätsed kliendile silma; hindab kliendile silma asetatud kontaktläätsede suurust, liikuvust ja asendit; hindab kontaktläätsesega saavutatud nägemisteravust. 7. Tutvustab kliendile kontaktläätsede kandmiseks vajalikke hügieenireegleid ja kontaktläätsede hooldusreegleid. 8. Kontrollib kontaktläätsede istuvust ja liikuvust pilulambiga. 9. Kontrollib kontaktläätses kandja silmade seisukorda vastavalt vajadusele. 10. Dokumenteerib kõik kontaktläätsede määramise ja sobitamise seotud tulemused läbi kogu protsessi. 	
B.3.3 Prillide sobitamine	EKR tase 6
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Loeb prilliretsepti ja selgitab välja kliendi prillide kasutamise vajadused; selgitab välja kliendi eelistused raami materjali, stiili ja värvi suhtes ning prilliläätsede materjali ja omaduste suhtes. 2. Soovitab kliendile sobilikud prilliraamid, arvestades prilliretsepti ja kliendi vajadusi ning prilliraamide füüsikalisi ja keemilisi omadusi; kontrollib prilliraami suurust ja õiget asetumist kliendi näo suhtes (nina ja silla toetuspunkt, toetus kõrvadele, prilliraami laius, kõrgus, prillisanga pikkus, vertex distance, pantoskoopiline kalle, dihedraalne kalle, silmade asukoht prilliraami suhtes jne). 3. Soovitab kliendile sobilikud prilliläätsed vastavalt prilliretseptile ja kliendi vajadustele, arvestades prilliläätsede füüsikalisi ja keemilisi omadusi. 4. Painutab ja sobitab prilliraami vastavalt kliendi vajadustele, arvestades prilliraami tehnilisi omadusi; sooritab kõik toiminguid ohutusnõuetest ja tehnilistest tingimustest kinni pidades. 	

B.3.4 Prillide valmistamine	EKR tase 6
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> Kontrollib prilliraami (soon, sangad, ninapadjad, kinnituskruvid, -poldid, -mutrid ja värv) ning selle tehnilist seisukorda ja vastavust tellimusele. Kontrollib dioptimeetri abil prilliläätsede vastavust esitatud tellimusele ning tähistab (vajadusel) prilliläätsede optilised tsendrid. Detsentreerib prilliläätsede optilised tsendrid vastavalt vajadusele horisontaal- ja vertikaalsuunas. Valmistab prilliraami ava järgi füüsilise või digitaalse šablooniga. Käib prilliläätsed vastavalt ettenähtud kujule ja suurusele. Viimistleb ohutuse tagamiseks prilliläätsede fasseti esi- ja tagapinna, vajadusel poleerib. Rakendab erinevatesse prilliraamidesse prilliläätsede asetamise tehnoloogiat ja kasutab selleks vajalikke töövahendeid ja -seadmeid. Painutab ja kohandab prillid vastavalt kliendi vajadustele. Kontrollib prillide vastavust esitatud tellimusele. Käsitseb kõiki prillide valmistamiseks vajalikke töövahendeid ja -seadmeid keskkonnasäästlikult, järgides kehtestatud ohutusnõudeid; hindab töövahendi tehnilist korrastatust. Kasutab töövahendeid ja -seadmeid heaperemehelikult; töö lõppedes korrastab tööpinnad ning puhastab seadmed. 	
B.3.5 Juhendamine	EKR tase 6
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> Seab juhendatavale praktika- või tööeesmärgid ning planeerib ja koordineerib juhendamisprotsessi. Annab edasi oma kutsealaseid teadmisi. Tutvustab juhendatavale tööohutusnõudeid vastavalt praktikabaasis/töökohal kehtivale korrale; edastab uuele töötajale/juhendatavale tööülesannetega seotud informatsiooni selgelt ja arusaadavalt, arvestades uue töötaja/juhendatava eelnevaid teadmisi ja kogemusi antud valdkonnas. Loob positiivse töö- ja õpikeskkonna, toetudes eetikainormidele, julgustades juhendatavat avatud suhtlemisele, toetades tema kutsealast arengut ning tunnustades osavõtlikkust ja initsiatiivi. Jälgib juhendatava tööd ning vajadusel selgitab ja korrigeerib töövõtteid, demonstreerides ja lastes juhendataval tegevust korrata kuni korrektse tulemuse saavutamiseni. Nõustab juhendatavat töös ette tulevate probleemide lahendamisel, vajadusel sekkub kriitilistes olukordades õigeaegselt. Annab juhendatavale tagasisidet töösoorituste ning töö edenemise kohta; täidab individuaalse hinnangulehe töösoorituste kohta. 	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	23-29042021-1.3.1/5k
2. Kutsestandardi koostajad	<p>Marilin Hango, OptiPRO OÜ Jaanika Kont, Sinu2Silma OÜ, Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli optomeetria õppetool</p> <p>Agnes Lill, Eesti Optometristide Selts, Dr Kai Noor Silmakabinet OÜ</p> <p>Kai Noor, Eesti Oftalmoloogide Selts</p> <p>Kirsika Piiskop, Eesti Optometristide Selts, Dr Kai Noor Silmakabinet OÜ</p> <p>Veiko Reigo, Eesti Oftalmoloogide Selts</p> <p>Vootele Tamme, Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli optomeetria õppetool</p> <p>Laura Tõnov, Optiland Eesti OÜ, Tallinna Tervishoiu Kõrgkool</p>
3. Kutsestandardi kinnitaja	Tervishoiu Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	24

5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	29.04.2021
6. Kutsestandard kehtib kuni	28.04.2026
7. Kutsestandardi versiooni number	5
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	3254 Optometristid ja optikud
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	6
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Optometrist, EstQF Level 6
C.3 Lisad	
Lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 2 Digipädevuste enesehindamise skaala	